

Zarządzenie nr 46/2018
Rektora Podhalańskiej Państwowej
Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Targu
z dnia 10 października 2018 r.

w sprawie powołania Zespołu ds. oceny ryzyka zawodowego

Na podstawie art. 226 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy, w związku z art. 23 ust.1 i art. 51 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668) zarządzam, co następuje:

§ 1

Powołuję Zespół ds. oceny ryzyka zawodowego w Podhalańskiej Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Targu, w składzie:

1. mgr Andrzej Sasuła – Zastępca kanclerza; Przewodniczący Zespołu;
2. dr Stanisława Talaga – pracownik naukowo – dydaktyczny Instytutu Nauk o Zdrowiu;
3. dr Dorota Ogonowska – pracownik naukowo – dydaktyczny Instytutu Nauk o Zdrowiu;
4. mgr Krzysztof Bosak – pracownik administracyjny (biblioteka);
5. mgr Paweł Rodziński – Kierownik Działu Administratora Budynków;
6. mgr Kinga Paprocka – Kierownik Działu Kadr;
7. mgr inż. Szymon Kocel – Główny specjalista ds. bezpieczeństwa i higieny pracy;
8. Kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych – w zakresie ryzyka zawodowego na podległych stanowiskach pracy.

§ 2

1. Zadaniem Zespołu jest dokonanie oceny ryzyka zawodowego, przeprowadzanie ciągłego monitoringu oceny ryzyka zawodowego na poszczególnych stanowiskach pracy, okresowa aktualizacja, identyfikacja, analiza i ocena zagrożeń dla zdrowia i życia występujących w Podhalańskiej Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Targu na wszystkich stanowiskach pracy, a nade wszystko proponowanie możliwych działań ochronnych i zapobiegawczych w celu wyeliminowania lub ograniczenia zagrożeń zidentyfikowanych w procesie pracy.
2. W celu zapewnienia właściwej identyfikacji zagrożeń oraz przeprowadzania oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, jej ciągły monitoring i nadzór, wprowadza się Procedurę oceny ryzyka zawodowego w Podhalańskiej Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Targu, która została określona w **załączniku nr 1** do przedmiotowego Zarządzenia.

§ 3

Udokumentowaną ocenę ryzyka zawodowego należy dokonać w terminie:

1. Do dnia 09 listopada 2018r., dla stanowisk pracy:
 - 1) Pełnomocnik Rektora ds. międzynarodowych.
 - 2) Pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych.
 - 3) Kanclerz.
 - 4) Kustosz biblioteczny.
 - 5) Starszy Specjalista ds. ekonomicznych;
Specjalista ds. ekonomicznych;
Samodzielny referent ekonomiczny.
 - 6) Starszy Specjalista ds. administracyjnych;
Specjalista ds. administracyjnych;
Samodzielny referent administracyjny.
 - 7) Sprzątaczką;
 - 8) Technik.

2. Do dnia 30 kwietnia 2019r., dla pozostałych stanowisk pracy uwzględnionych w Regulaminie organizacyjnym Uczelni.

§ 4

Zespół ma prawo wglądu do dokumentów niezbędnych w procesie oceny ryzyka zawodowego, w tym w indywidualne zakresy czynności pracowników.

§ 5

Zespół, na podstawie udostępnionej dokumentacji, przeprowadzonych wywiadów oraz zebranych informacji z innych źródeł raportuje pracodawcy wszelkie odchylenia i istotne zagrożenia występujące w procesie pracy, a następnie dokonuje oceny ryzyka zawodowego na poszczególnych stanowiskach pracy, sporządzając (aktualizując) dla każdego stanowiska dokument "Ocena ryzyka zawodowego na stanowisku pracy".

§ 6

Ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy przeprowadzana jest według Polskiej Normy PN-18002.

§ 7

Na podstawie opracowanej (zaktualizowanej) oceny należy poinformować wszystkich pracowników o ryzyku zawodowym wynikającym z zagrożeń związanych z wykonywaną przez nich pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami. Każdy pracownik zobowiązany jest do potwierdzenia zapoznania się z wynikami oceny na druku stanowiącym **załącznik nr 2** do przedmiotowego Zarządzenia. Wypełniony i podpisany przez pracownika druk należy przechowywać w aktach osobowych.

§ 8

Wykonanie zarządzenia zleca się Przewodniczącemu Zespołu ds. oceny ryzyka zawodowego.

§ 9

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REKTOR

ks. dr hab. Stanisław Gulak, prof. nadzw.

PROCEDURA OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO

OBSZAR OCENY: Podhalańska Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Targu.

ZAKRES OCENY: Stanowiska pracy uwzględnione w Regulaminie organizacyjnym Podhalańskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Targu.

I. Cel

Celem przedmiotowej procedury jest zapewnienie właściwej identyfikacji zagrożeń, monitoring oraz przeprowadzanie oceny ryzyka zawodowego na wszystkich stanowiskach pracy w Podhalańskiej Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Targu. Ocena ryzyka zawodowego prowadzi do upewnienia się, że prawdopodobieństwo, iż ktoś ulegnie wypadkowi lub zachoruje wskutek występowania zagrożeń w miejscu pracy, jest na możliwie najniższym poziomie.

II. Przedmiot procedury

Przedmiotem procedury są zasady przeprowadzania identyfikacji zagrożeń, monitoring oraz ocena ryzyka zawodowego na wszystkich stanowiskach pracy w Podhalańskiej Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Targu.

III. Zakres stosowania procedury

Procedura niniejsza obowiązuje w Podhalańskiej Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Targu.

IV. Podstawowe definicje

Ryzyko – kombinacja częstości lub prawdopodobieństwa wystąpienia określonego zdarzenia wywołującego zagrożenie i konsekwencji związanych z tym zdarzeniem.

Ryzyko zawodowe – prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą, powodujących straty, w szczególności wystąpienia u pracowników niekorzystnych skutków zdrowotnych w wyniku zagrożeń zawodowych występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy.

Zagrożenie – stan środowiska pracy mogący spowodować wypadek lub chorobę zawodową lub straty materialne.

V. Ogólne zasady przygotowywania oceny ryzyka zawodowego

1. Ocena ryzyka obejmuje wszystkie stanowiska pracy Podhalańskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Targu.
2. W celu usprawnienia przebiegu oceny, monitoringu i skrócenia czasu jej przeprowadzania dopuszcza się, jeśli to możliwe, wyróżnienie grup stanowisk, na których wykonywane są w tych samych warunkach te same zadania i na których występują te same zagrożenia. Ocena ryzyka może być przeprowadzona wówczas dla jednego stanowiska z każdej grupy.
3. Ocenę ryzyka zawodowego należy przeprowadzać okresowo i zawsze wówczas, gdy wykorzystywane do jego oceny informacje straciły swoją aktualność, a w szczególności w następujących sytuacjach:
 - a. Przy tworzeniu nowych stanowisk pracy lub nowych procesów technologicznych;

- b. Przy wprowadzaniu istotnych zmian na stanowiskach pracy (np. technologicznych lub organizacyjnych);
 - c. Przy zakupach nowych maszyn i urządzeń lub ich gruntownej modernizacji;
 - d. Po zmianie obowiązujących wymagań prawnych, odnoszących się do ocenianych stanowisk pracy;
 - e. Po wprowadzeniu istotnych zmian w stosowanych środkach ochronnych.
4. Inicjatorem przeprowadzenia oceny ryzyka zawodowego może być Rektor, osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Podhalańskiej Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Targu, a także pracownik lub grupa pracowników poszczególnych komórek organizacyjnych, którzy inicjują wymienione w pkt. V.3 procesy.
 5. Do obowiązku osób inicjujących ocenę ryzyka zawodowego należy przygotowanie niezbędnych danych do oceny, to jest:
 - a. Określenie charakterystyki każdego stanowiska pracy;
 - b. Wstępna identyfikacja zagrożeń występujących na poszczególnych stanowiskach.

VI. Zespół ds. oceny ryzyka zawodowego

Ocenę ryzyka zawodowego przeprowadza Zespół powołany przez Rektora. Wszelkie decyzje Zespół podejmuje w drodze uchwał zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy składu Zespołu. W wyjątkowych sytuacjach Zespół może być poszerzany o osoby będące specjalistami w danej dziedzinie, z zakresu której informacje są niezbędne do rzetelnego opracowania oceny ryzyka zawodowego. Decyzję o włączeniu nowych członków podejmuje Rektor, na wniosek Zespołu.

Przeprowadzanie oceny ryzyka zawodowego wymaga od Zespołu:

- identyfikowania wszystkich zagrożeń występujących na danym stanowisku, ich źródeł, oraz działań profilaktycznych i organizacyjnych,
- włączenia do procesu identyfikacji zagrożeń pracowników danego stanowiska pracy,
- sporządzania odpowiedniej dla każdego etapu dokumentacji,
- oszacowania ryzyka zawodowego według polskiej normy PN-18002 z uwzględnieniem prawdopodobieństwa wystąpienia możliwych następstw zagrożeń oraz ciężkości następstw tych zagrożeń,
- przeprowadzenia wartościowania ryzyka zawodowego poszczególnych zagrożeń, w tym wyszczególnienie występujących na stanowiskach pracy wszystkich niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych czynników środowiska pracy,
- proponowanie działań korygujących, zapobiegawczych,
- permanentny monitoring oceny ryzyka zawodowego.

VII. Analiza ryzyka zawodowego

Na etap ten składa się:

1. Określenie krótkiej charakterystyki stanowiska pracy, obejmującej:
 - a. Aktualny opis stanowiska pracy;
 - b. Wyszczególnienie stosowanych maszyn, narzędzi, materiałów;
 - c. Wyszczególnienie wykonywanych zadań;
 - d. Wyszczególnienie występujących na stanowisku wszystkich niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych czynników środowiska pracy;
 - e. Stosowane środki ochrony zbiorowej i indywidualnej;
 - f. Wykaz osób pracujących na danym stanowisku pracy.
2. Identyfikacja zagrożeń.

Identyfikacji występujących zagrożeń należy dokonać w oparciu o:

- a. Wiedzę zawodową Zespołu;
- b. Wymagania przepisów i norm dotyczących danego stanowiska pracy, rodzaju wykonywanej pracy, używanych narzędzi czy maszyn;
- c. Dokumentację techniczną – ruchową; instrukcje, w tym stanowiskowe, BHP;

- d. Listy kontrolne i prowadzone w zakładzie pracy rejestry szkodliwych czynników chemicznych, biologicznych, i innych, występujących w procesie pracy;
- e. Wyniki pomiarów czynników środowiska pracy (jeżeli są wykonywane);
- f. Dane dotyczące wypadków przy pracy, zdarzeń potencjalnie wypadkowych, chorób zawodowych na danym stanowisku pracy;
- g. Inne okoliczności mogące mieć wpływ na ocenę ryzyka zawodowego.

VIII. Szacowanie ryzyka wg polskiej normy PN-18002

Parametrami ryzyka zawodowego są:

- Stopień możliwej straty (skutków, konsekwencji) wynikającej ze zdarzenia – potencjalna ciężkość urazu człowieka lub rozmiar straty materialnej;
- Prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanego zdarzenia niebezpiecznego o określonej stracie.

Szacowanie ryzyka zawodowego musi uwzględniać możliwie wszystkie zagrożenia oraz wszystkie narażone osoby, także te które tylko okresowo przebywają w obrębie oddziaływania zagrożenia.

Oceniając prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia niebezpiecznego o określonej stracie należy brać pod uwagę:

- Prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia wywołującego zagrożenie – oceniamy możliwość wystąpienia określonego zdarzenia, przy czym należy posiłkować się danymi statystycznymi wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jakie miały miejsce w przeszłości oraz danymi o ich skutkach;
- Częstotliwość i czas narażenia na działanie zagrożenia – szacowanie częstotliwości i czasu narażenia na zagrożenie musi obejmować organizację pracy, sposób eksploatacji maszyn i urządzeń oraz wszystkie możliwe metody pracy;
- Możliwość uniknięcia lub ograniczenia strat – analizując należy brać pod uwagę sposób obsługi urządzenia/narzędzia/procesu prędkość, z jaką narasta zagrożenie, sposób w jaki pracownik nabył świadomość ryzyka, możliwości wyeliminowania lub ograniczenia zagrożeń, wiedzę i doświadczenie pracownika.

W metodzie szacowania ryzyka wg polskiej normy PN-18002 korzysta się z dwóch parametrów ryzyka: ciężkości następstw (skutków) występujących na stanowisku pracy zagrożeń oraz prawdopodobieństwa z jakim następstwa te (urazy, choroby) mogą wystąpić. Szacowanie zarówno ciężkości następstw jak i ciężkości ich wystąpienia określa się na trzech poziomach: małym, średnim i dużym dla każdego występującego zagrożenia, zgodnie ze schematem:

Prawdopodobieństwo wystąpienia możliwych następstw zagrożeń	Ciężkość następstw (jak mogą być poważne) zagrożeń		
	MAŁA	ŚREDNIA	DUŻA
MAŁE	MAŁE	MAŁE	ŚREDNIE
ŚREDNIE	MAŁE	ŚREDNIE	DUŻE
DUŻE	ŚREDNIE	DUŻE	DUŻE

Zgodnie z normą PN-18002 należy podejmować niezbędne działania zapobiegawcze w zależności od poziomu określonego ryzyka, które przedstawia następująca tabela:

Poziom ryzyka	Wartościowanie ryzyka	Niezbędne działania
DUŻY	NIEDOPUSZCZALNE	Jeżeli ryzyko zawodowe jest związane z pracą już wykonywaną, działania w celu jego zmniejszenia należy podjąć natychmiast (np. przez zastosowanie środków ochronnych). Planowana praca nie może być rozpoczęta do czasu zmniejszenia ryzyka zawodowego do poziomu dopuszczalnego.
ŚREDNI	DOPUSZCZALNE	Zaleca się zaplanowanie i podjęcia działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego.
MAŁY		Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najwyżej na tym samym poziomie.

Szacowanie ryzyka następuje poprzez przemnożenie wagi liczbowej prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka oraz ciężkości następstw:

$$R = P \times C$$

(ryzyko = prawdopodobieństwo x ciężkość)

według następujących wartości liczbowych:

⇒ Prawdopodobieństwo:

- M - Małe 1
- S - Średnie 2
- D - Duże 3

⇒ Ciężkość następstw (skutki):

- M - Małe 1
- S - Średnie 2
- D - Duże 3

IX. Opracowanie działań korygujących

Po przeprowadzeniu oceny ryzyka zawodowego Zespół określa niezbędne działania, które należy podjąć celem zmniejszenia ryzyka do poziomu akceptowalnego, stosując przy tym zasadę, że eliminacja zagrożeń lub ograniczenie skutków ich działania w celu ograniczenia ryzyka zawodowego na stanowisku pracy powinna być uzasadniona z punktu widzenia rachunku ekonomicznego.

Działania należy zaplanować w sposób systematyczny i optymalny, celem eliminowania zagrożeń u ich źródła, oraz stosowanie takich środków, które będą chronić jak najwięcej pracowników.

Środki ochronne prowadzące do ograniczania zagrożeń powinny być stosowane w kolejności:

- środki techniczne eliminujące lub ograniczające zagrożenia u źródła,
- środki ochrony zbiorowej,
- środki organizacyjne i proceduralne,
- środki ochrony indywidualnej.

X. Dokumentowanie oceny ryzyka zawodowego

1. Proces oceny ryzyka zawodowego należy udokumentować.
2. Dokumentację oceny ryzyka podpisują odpowiednio członkowie Zespołu, a zatwierdza ją Rektor.
3. Dokumentacja dotycząca oceny ryzyka zawodowego podlega archiwizowaniu, stosownie do obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.
4. Szczegółowa charakterystyka poszczególnych stanowisk pracy określona jest w zakresach obowiązków i czynności opracowanych dla poszczególnych stanowisk.

XI. Informowanie o ryzyku zawodowym

1. Po dokonaniu oceny ryzyka zawodowego oraz jej zatwierdzeniu przez Rektora należy zapoznać pracownika z jej wynikami.
2. Informację o ryzyku zawodowym należy przedstawić pracownikowi w postaci dokumentu "Ocena ryzyka zawodowego".
3. Zapoznanie się pracownika z Oceną ryzyka zawodowego musi zostać potwierdzone przez niego na piśmie. Dokument potwierdzający zapoznanie się przez pracownika z oceną ryzyka zawodowego przechowuje się aktach osobowych pracownika.

XII. Monitorowanie ryzyka zawodowego

1. Zarządzanie ryzykiem zawodowym wymaga stałego monitorowania jego poziomu na poszczególnych stanowiskach.
2. Częstotliwość monitorowania uzależniona jest od kategorii ryzyka wynikającego z ostatniej przeprowadzonej oceny.
3. Zespół o wszelkich zauważonych odstępstwach od normy opisanej w ocenie ryzyka zawodowego na poszczególnych stanowiskach pracy informuje pracodawcę.
4. Ponowną ocenę ryzyka zawodowego przeprowadza się:
 - a. Przy tworzeniu nowych stanowisk pracy;
 - b. Przy wprowadzaniu zmian na stanowiskach pracy (np. technologicznych lub organizacyjnych, w tym zmian osób pracujących na stanowisku pracy lub ich stanu zdrowia);
 - c. Po zmianie obowiązujących wymagań, odnoszących się do ocenianych stanowisk pracy;
 - d. Po stwierdzeniu, że stosowane środki ochrony są nieskuteczne lub niewłaściwe w świetle nowych informacji;
 - e. Jeżeli istnieje konieczność wprowadzenia zmian w stosowanych środkach ochrony, stwierdzona np. w wyniku monitorowania ich funkcjonowania, badania wypadku przy pracy lub zdarzenia potencjalnie wypadkowego, a także badania przyczyn chorób i dolegliwości związanych z pracą.

Informacja o zapoznaniu pracownika z ryzykiem zawodowym			
(pieczęć nagłówkowa PPWSZ)		(nazwa komórki organizacyjnej)	
Oświadczenie Oświadczam, że zostałam/zostałem zapoznana/zapoznany z zagrożeniami i ryzykiem zawodowym związanym z wykonywanymi czynnościami na moim stanowisku pracy. Przyjmuję do wiadomości zakres i rolę wdrożonych do stosowania barier. Jestem świadoma/świadomy, że niestosowanie wdrożonych barier powoduje wzrost ryzyka zawodowego – zwiększa prawdopodobieństwo zaistnienia wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.			
Imię i nazwisko pracownika	Stanowisko pracy	Data	Podpis pracownika
		r.	
Informację przekazał:		Data	Podpis
		r.	